

Verdifullt om revmatologi

Jan Tore Gran:
Innføring i klinisk revmatologi
Gyldendal, 2010
282 sider
kr. 425,-
ISBN: 9788205392076

Hvilke sykdommer hører med til de revmatiske lidelser? Hva er det som kjennetegner de ulike lidelsene klinisk? Og hva betyr sykehistorie og klinikk for videre diagnostisk utredning? Dette er noen av temaene i professor Jan Tore Grans svært omfattende og grundige bok.

Forfatteren er dr. med., spesialist i revmatologi og professor ved Universitetet i Oslo. Til daglig er han avdelingssjef ved Rikshospitalets Revmatologiske avdeling, Oslo universitetssykehus. Boken er primært beregnet på allmennleger og henvender seg til dem med sine råd og anvisninger. Ifølge Gran kan likevel en rekke andre helsepersonell ha nytte av boken, deriblant fysioterapeuter. Forfatteren har erfart at det gjøres for mange unødige undersøkelser for å finne ut av pasientenes lidelser. Ut fra en grundig sykehistorie og en god klinisk undersøkelse, kan en rekke lidelser enten bekreftes eller utelukkes, hevder han. Dette gir holdepunkter for videre utredning, og om hvilke pasienter som allmennlegen kan behandle og hvilke som bør henvises videre til spesialist. Bokens hoveddel er en beskrivelse av de ulike revmatiske lidelser. Størst plass får de betennelsesaktige leddsykdommer. Blant disse er revmatoid artritt (RA) og Bekhterevs sykdom. En del lidelser affiserer likevel ikke primært ledd; slik som vaskulitter og systemiske bindevevssykdommer. De enkelte sykdommer beskrives ofte først med en kortfattet kasuistikk, etterfulgt av definisjon, genetik, epidemiologi, patologi, symptomer og kliniske funn. Og videre kommer laboratoriefunn, røntgen, MR, ultralyd samt behandling og prognose. En oppsummering av hovedmomenter avslutter omtalen av den enkelte lidelse.

Gjennom systematisk å tilegne seg en oversikt av de enkelte lidelsers særtrekk, mener Gran at en rett diagnose ofte vil kunne stilles på et tidligere tidspunkt enn i dag. Denne tilnærming er et viktig anliggende for forfatteren. Et eget kapittel mot slutten av boken er viet differensialdiagnostikk, som ytterligere nyanserer forskjellen mellom de ulike lidelser. Der beskrives for eksempel hvilke ledd som affiseres ved RA, men ikke ved Bekhterevs sykdom eller psoriasis artritt og omvendt. Innholdet i boken er lettfattelig skrevet. For meg var det likevel nødvendig med en medisinsk ordbok på grunn av en del ukjente ord og begreper.

Svært mange fysioterapeuter vil sannsynlig ha utbytte av boken fordi mange pasienter i allmennpraksis har revmatisk lidelser. Den kan utvide forståelsen for pasientenes plager og dermed forbedre behandlingen. Svært nyttig er også omtalen av medikamentene; både virkninger og bivirkninger. Boken er godt egnet både til gjennomlesing og som oppslagsbok. Derfor anbefales den.

Einar Hafsahl

Fysioterapeut, Sandnes

Fra Fysioterapeuten nr. 8/2010 side 31.